

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

hold, vi kender, svingende omkring et årsgennemsnit på en halv snes procent, er en væsentlig større ledighed, end man har i vore nabolande, og en væsentlig større ledighed, end vi her i landet kan tolerere. Denne ledighed føles så meget desto værre, som den er meget ulige fordelt over fagene og ulige fordelt over landets forskellige geografiske områder.

Jeg har søgt at få nogle tal frem, der belyser, i hvor høj grad det er arbejdsmændene, der rammes af arbejdsløsheden, og som samtidig viser, at det især er én bestemt kategori af arbejdsmænd, der rammes meget hårdt af disse arbejdsløshedsforhold. Det er specielt de arbejdsmænd, der er beskæftiget ved udendørsarbejde, ved jordarbejder, vejarbejder, landbrugsarbejder, dræningsarbejder o. s. v., som i særlig høj grad er udsat for arbejdsløshedsrisiko. Jeg skal ikke tynde fremstillingen her med at nævne alt for mange tal, men skal ganske kort give konklusionen.

Hvis man sammenligner ledighedsforholdene for arbejdsmænd ved udendørsarbejde med ikke-arbejdsmænds ledighedsforhold, finder man, at arbejdsmænd ved udendørsarbejde om vinteren har 6 gange så høj ledighed som ikke-arbejdsmænd, og at de om sommeren har 3 gange så høj ledighed som ikke-arbejdsmænd. Disse forhold giver samtidig forklaring på de beskæftigelsesmæssigt meget dårlige vilkår, man har i de såkaldte arbejdsløshedsøer i Nørrejylland og i en række østjyske købstæder. I disse egne af landet er ganske simpelt en større procentdel af arbejdskraften arbejdsmænd, som fortrinsvis er beskæftiget med udendørsarbejde. Disse arbejdsmænd rammes året rundt af en højere ledighed end andre arbejdere og bliver ganske særlig hårdt ramt i vintersæsonen. Det er det, der bevirker, at man i de såkaldte arbejdsløshedsøer har en ledighed, der både om sommeren og om vinteren er større end i det øvrige land, men som ganske særligt om vinteren viser sig at være meget, meget tyngende. Den tynger først og fremmest de arbejdsmænd, der rammes af den, men virker også som en byrde for hele erhvervslivet, for den kommunale økonomi, for hele samfundslivet i de pågældende områder.

Midlet til en varig nedbringelse af den alt for store arbejdsløshed er vel nok at finde, hvis man skal sige det kort, i en udvidelse af industriproduktionen. Hvis denne bliver udvidet, således at man samtidig får en stærk udvidelse af industrieksporten, vil det løse beskæftigelsesproblemerne. Det vil drage arbejdsmændene fra de sæsonramte jordbearbejdningsfag ind som industriarbejdere, hvilket vil give arbejdsmændene en højere og jævner beskæftigelse. Det vil bidrage til at løse de store årganges problem og skulle også i kraft af industrieksporten medvirke til løsning af valutaproblemet. En sådan udvikling henimod større industrialisering er i gang, men den tager tid.

Jeg tror ikke, at det helt klart fremgik af redegørelsen fra den ærede ordfører for forespørgerne, hvordan der er sket en udvidelse af vor industriproduktion og af vor industribeskæftigelse i hvert fald i visse fag. Jeg skal her nævne jern- og metalindustrien, som er en af vore stærkest ekspanderende industrier. Her beskæftigedes i 1951 104 000 arbejdsløshedsforsikrede arbejdere. I 1955 var tallet steget til 116 000. Denne udvidelse af beskæftigelsen i jern- og metalindustrien med 12 000 mand var for 4 000 mands vedkommende ufaglærte arbejdere og for restens faglærte arbejdere. Man ser altså, hvordan der ved udvidelsen af en udpræget faglært industri som jern- og metalindustrien også sker en beskæftigelsesforøgelse for de ufaglærtes vedkommende.

Selve industriproduktionens udvikling går naturligvis i kurver. Fra 1950-53 havde vi en praktisk talt uændret industriproduktion. Alligevel steg i den periode industrieksporten med ca. 20 pct. Fra 1953-56 er industriproduktionen vokset med 8 pct. Jeg nævner det ikke, fordi det er noget meget voldsomt tal, som vi skal føle os tilfredse med; men der har altså været en fremgang, selvom fremgangen vel nok set fra alle synspunkter har været for lille. Denne fremgang har været endnu stærkere for industrieksportens vedkommende. Fra 1953-56 er industrieksporten vokset med ca. 75 pct., og det er gennem en yderligere udvidelse af industriproduktionen, at problemerne skal løses, både beskæftigelsesproblemet, arbejdsløshedsproblemet, de store årganges problem og i det lange løb også valutaproblemet.